

Súd: Krajský súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 13Co/128/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617207608  
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková  
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6617207608.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobcu Bc. J. T., narodeného XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom R. P. XXX/XX, XXX XX Q., zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou Ing. Evou Slovákovou, narodenou 27. 12. 1979, s trvalým pobytom Mateja Belu 240/35, 985 01 Kalinovo, proti žalovanému HOME CREDIT Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín (adresa pre doručovanie: Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany), IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 14Csp/33/2017-264 z 10. apríla 2019, takto

### rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec vo výrokoch, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.143,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.143,- Eur od 01. 04. 2017 do zaplataenia (I. výrok) a primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- Eur (II. výrok) vrátane závislého výroku o trovách konania (IV. výrok), p o t v r d z u j e.
- II. Odvolanie žalovaného voči výroku rozsudku Okresného súdu Lučenec o súdnom poplatku (V. výrok) o d m i e t a.
- III. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

### odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.143,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.143,- Eur od 01. 04. 2017 do zaplataenia, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Ďalej súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (II. výrok) a vo zvyšku žalobu zamietol (III. výrok). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 58 %. O výške tohto nároku bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (IV. výrok). Zároveň súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 428,50 Eur, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (V. výrok). Súd prvej inštancie konanie v časti určenia, že zmluva o úvere č. T zo dňa 03. 03. 2012 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná v bode hodnoty poskytnutého úveru a určenia, že poskytnutý úver má byť vo výške 5.532,- Eur, zastavil (VI. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že úver zo zmluvy číslo T zo dňa 03. 03. 2012 uzavretý medzi žalobcom a žalovaným je neplatný v bode hodnoty poskytnutého úveru a určenia, že poskytnutý úver je vo výške 5.532,- Eur. Zároveň žalobca sa domáhal určenia, že úver zo zmluvy číslo T zo dňa 03. 03. 2012 uzavretý medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov a žalovaný je povinný vydať bezdôvodné obohatenie zo dňa 03. 03. 2012

vo výške 5.143,- Eur spolu s úrokom z meškania od 01. 11. 2014 až do zaplatenia. Ďalej sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.000,- Eur a nahradiť mu trovy konania.

V priebehu prvoinštančného konania došlo k zmene žaloby ohľadne výšky primeraného finančného zadostučinenia na sumu 2000,- Eur a zároveň žalobca vzal žalobu sčasti späť v časti určenia, že zmluva o úvere č. T zo dňa 03. 03. 2012 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná v bode hodnoty poskytnutého úveru a určenia, že poskytnutý úver má byť vo výške 5.532,00 Eur, pričom žalovaný vzniesol námietku premlčania.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, § 107 ods. 1, 2, 3, § 488, § 489, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu 03. 03. 2012 (ďalej aj „Zákon o spotrebiteľských úveroch,“ resp. „ZoSÚ“), § 269 ods. 2, § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, 2, 3 Obchodného zákonníka, § 3 ods.1, § 10c NV SR. č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej aj „Zákon o ochrane spotrebiteľa“)

Súd prvej inštancie mal preukázané, že kúpnu zmluvou uzatvorenou dňa 03. 03. 2012 žalobca ako kupujúci kúpil od predávajúceho AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s., so sídlom Panónska cesta 39, Bratislava, IČO: 35 858 699, prevádzkareň Zvolenská cesta 1484/179, Banská Bystrica (ďalej len „AUTOCENTRUM AAA AUTO, a.s.“) vozidlo Seat Altea, rok výroby 2005, číslo karosérie : L Kúpna cena za automobil bola dohodnutá vo výške 6.646,- Eur, časť kúpnej ceny vo výške 1.114,- Eur bola predávajúcemu zaplatená v hotovosti pri podpise zmluvy a zvyšná časť vo výške 5.532,- Eur mala byť zaplatená prostredníctvom úveru na základe zmluvy o úvere č. T uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným.

Faktúrou č. Z zo dňa 03. 03. 2012 AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. fakturovalo žalobcovi za predaj vozidla Seat Altea 1.6 sumu 7.222,00 Eur, ktorá pozostávala z ceny vozidla Seta Altea 1.6 vo výške 6.646,00 Eur, prípravy vozidla k predaju a služby vo výške 171,- Eur, Carlife 2 vo výške 353,- Eur, modrá lekárnička vo výške 30,- Eur, hasiaci prístroj vo výške 14,36 Eur, reflexná vesta vo výške 8,06 Eur, centové vyrovnanie - 0,42 Eur. V celkovej čiastke 7.222,- Eur bola už zahrnutá zľava vo výške 353,- Eur. Z technického preukazu k nákladnému vozidlu Seat Altea vyplynulo, že vlastníkom motorového vozidla je žalovaný a držiteľom žalobca.

Podľa splátkového kalendára žalovaného žalobca mal poskytnutý úver splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 174,67 Eur s tým, že splátka pozostávala z istiny a úroku. Prvá mimoriadna splátka mala byť uhradená vo výške 1.114,- Eur dňa 03. 03. 2012 a ostatné splátky mali byť splátke posledný deň každého mesiaca. Prvá splátka mala byť uhradená dňa 31. 03. 2012 a posledná dňa 28. 02. 2018. Podľa rozpisu jednotlivých splátok časť splátok bola rozdelené medzi istinu a úrok (v každom mesiaci sa výšky splátky na istinu a výška splátky na úrok líšila ). Nultá splátka vo výške 1.114,- Eur bola započítaná na istinu a uhradená dňa 03. 03. 2012.

Podľa e-mailovej komunikácie medzi žalobcom a žalovaným žalobca pri sťahovaní stratil kópiu úverovej zmluvy a snažil sa ju získať od žalovaného. Tento mu však kópiu úverovej zmluvy neposkytol, nakoľko podľa jeho vyjadrenia žalobcovi už jedno vyhotovenie bolo vydané a žiadny právny predpis mu neukladá, aby vydal žalobcovi ďalšie vyhotovenie.

Predmetom Zmluvy o úvere číslo: T. XX/XXXXXX uzatvorenej dňa 03. 03. 2012 medzi zmluvnými stranami Home Credit Slovakia, a.s., zast. AUTOCENTRUM AAA AUTO, a.s. a Bc. J. T., trvale bytom R. P. XXX/XX, Q. (ďalej aj „Zmluva o úvere,“ resp. „úverová zmluva“) bolo poskytnutie úveru tak, že predajná cena predmetu financovania je 7.222,- Eur vrátane DPH. Zo strany klienta (žalobcu) bolo zaplatené v hotovosti 1.114,- Eur, náklady spojené s poskytnutím úveru sú 1.073,54 Eur, celková výška úveru je teda 7.181,54 Eur. Predmetom financovania zmluvy bolo motorové vozidlo, vrátane prípadných doplnkových služieb poskytovaných dodávateľom k tomuto vozidlu. Výrobná značka vozidla bola Seat Altea 1.6 Stylance, číslo karosérie (VIN): L dátum uvedenia do prevádzky je 01. 12. 2005, počet najazdených kilometrov 83.050 km s tým, že predmet financovania mal byť dodaný dodávateľom (AUTOCENTRUM AAA AUTO, a.s.). Podmienky splácania úveru boli: ročná úroková sadzba je 20,691729%, RPMN 31,54 %, priemerná hodnota RPMN 16%, celkové náklady spotrebiteľa 5.394,70 Eur, celková čiastka splatná spotrebiteľom je 12.576,24 Eur a konečná splatnosť úveru je 28. 02. 2018, mesačná splátka predstavuje sumu 174,67 Eur, dátum prvej mesačnej splátky je 31. 03. 2012 a počet splátok 72. Podľa dohodnutých zmluvných podmienok, klient (žalobca) bol povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach, a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne

nasledujúcom po dátume poskytnutia úveru. Prvá splátka bola splatná práve po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, avšak pokiaľ nasledujúci kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahoval poradové číslo dňa v mesiaci poskytnutia úveru, bola splatnosť týchto splátok stanovená na posledný deň v príslušnom kalendárnom mesiaci. Úhrada nasledujúcich mesačných splátok bola vždy do 30-teho dňa v kalendárnom mesiaci.

Podľa výpisu účtu č. XXXXXXXXXX zo dňa 13. 03. 2012 bola prevedená suma 6.108,- Eur a dňa 27. 03. 2012 suma 1.073,54 Eur.

Podľa príjmového pokladničného dokladu Y\_XXXXXXX, vystaveného AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s., žalobca zaplatil čiastku 500,- Eur ako doplatok BMBP - Seat Altea, dňa 06. 03. 2012.

Podľa príjmového pokladničného dokladu P\_XXXXXXX, vystaveného AUTOCENTRUM AAA AUTO, a.s., žalobca uhradil sumu 614,- Eur za predaj auta Seat Altea - BB XXXCC, dňa 03. 03. 2012.

Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný prostredníctvom sprostredkovateľa konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalobca ako fyzická osoba nekonala v rámci svojej podnikateľskej činnosti, preto Zmluvu o úvere považoval za spotrebiteľskú zmluvu, pričom preskúmal všetky jej náležitosti ex offo.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

V súvislosti s námietkou premlčania vznesenou žalovaným prvoinštančný súd uviedol, že podľa splátkového kalendára k Zmluve o úvere prvá splátka bola splatná dňa 31. 03. 2012, posledná splátka dňa 28. 02. 2018. Podľa vyjadrenia žalobcu splátky splácal až do 31. 03. 2017, kedy žalovanému uhradil spolu sumu 10.675,- Eur. Prvoinštančný súd konštatoval, že právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe, ktorá je stanovená v zákone. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku premlčania a ak je právo premlčané, nemožno ho priznať. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1 OZ), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2 OZ). Začiatok plynutia jednotlivých dôb je stanovený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Ide o okamih, keď sú splnené všetky predpoklady občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Aby súd mohol skonštatovať premlčanie práva, uvedené právo musí najprv vzniknúť. Z dokazovania vyplynulo, že právo vzniklo. Pri postupnom pokračujúcom získavaní obohatenia treba z hľadiska premlčania za samostatné nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia považovať nároky, ktoré vznikli zo samostatných oddeliteľných prípadov bezdôvodného obohatenia. Na uplatnenie každého takéhoto nároku začína plynúť premlčacia doba samostatne. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Uvedené dve podmienky musia byť splnené kumulatívne a až týmto okamihom dochádza k zrodu žalobného práva oprávneného z bezdôvodného obohatenia. Najneskôr sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a v prípade, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Subjektívna premlčacia doba pritom nemôže začať plynúť skôr ako objektívna premlčacia doba. Začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je upravený odlišne, avšak obe premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia nezávisle od seba. Vzájomný vzťah oboch premlčacích dôb je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí aj napriek tomu, že druhá premlčacia doba ešte plynie.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca sa preukázateľne dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia v marci 2017, čo potvrdil v žalobe ako aj počas prebiehajúcich pojednávaní. Žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 18. 05. 2017, z čoho vyplýva, že žaloba bola podaná v čase plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Žalobca žiadal vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 5.143,- Eur, pričom poslednú splátku podľa vyjadrenia žalobcu uhradil dňa 31. 03. 2017, od splátky splatnej 30. 11. 2014 uhrádzal sumy týkajúce sa bezdôvodného obohatenia. Objektívna lehota od splátky splatnej 30. 11. 2014 uplynula 30. 11. 2017, v tom čase už ale žaloba bola podaná na súd prvej inštancie, z čoho vyplýva, že nárok žalobcu bol uplatnený včas.

Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že v slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch

kódexov súkromného práva, a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*. Použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-závazkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom, a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, preto je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorít oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj právneho poriadku Slovenskej republiky. Nie je prípustné, aby kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal ktokoľvek zvolením iného zákona, ktorý primárne nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že medzi stranami sporu bola uzavretá úverová zmluva na poskytnutie spotrebiteľského úveru na kúpu veci : osobného motorového vozidla Seat Altea 1.6 Stylance, číslo karosérie L rok výroby 2005. Odovzdanie vozidla žalobcovi bolo preukázané vyjadreniami strán sporu. Kúpna cena podľa kúpnej zmluvy uzavretej medzi stranami dňa 03. 03. 2012 bola uvedená vo výške 6.646,- Eur, časť kúpnej ceny vo výške 1.114,- Eur bola predávajúcemu zaplatená v hotovosti pri podpise zmluvy ako akontácia a zvyšná časť vo výške 5.532,- Eur mala byť zaplatená prostredníctvom úveru. Predmetný úver bol poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 20,69 %, RPMN 31,54 %, celkovými nákladmi spotrebiteľa : 5.394,70 Eur, celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom 12.576,24 Eur, dátume prvej splátky 31. 03. 2012, konečnej splátky dňa 28. 02. 2018, mesačnej splátky vo výške 174,46 Eur v počte 72 splátok.

Žalovaný prostredníctvom sprostredkovateľa v Zmluve o úvere uviedol sumu 7.181,54 Eur, pri predajnej cene predmetu financovania 7.222,- Eur vrátane DPH pri úhrade akontácii vo výške 1.114,- Eur s nákladmi spojenými s poskytnutím úveru. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že predajca mal záujem predáť vozidlo žalobcovi a za tým účelom bol mu bola poskytnutá možnosť financovania osobného motorového vozidla prostredníctvom spotrebiteľského úveru poskytovaného žalovaným a taktiež aj to, že žalobca poskytnutý úver čerpal a v prospech žalovaného zaplatil 61 splátok (1 splátka / á 174,67 Eur).

Hoci bola podľa kúpnej zmluvy cena osobného motorového vozidla dohodnutá na sumu 6.646,- Eur a žalobca zaplatil pri uzatvorení kúpnej zmluvy akontáciu vo výške 1.114,- Eur, žalovaný ktorý konal prostredníctvom sprostredkovateľa do úverovej zmluvy uviedol sumu 7.222,- Eur. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal preukázané, že suma 1.073,54 Eur bola označená ako „náklady spojené s poskytnutím úveru,“ mala predstavovať províziu pre predajcu, ktorý zastupoval žalovaného pri uzatváraní Zmluvy o úvere.

Súd prvej inštancie nezistil, že by došlo k navýšeniu kúpnej ceny alebo v súvislosti s kúpou automobilu aj poskytnutiu iných služieb, za ktoré by bol povinný vykonať žalobca úhradu, preto v žiadnom prípade nemožno poskytovať úver na kúpu veci tak, že sumou úveru je uhrádzaná aj prípadná odplata za úver a že úverom má byť uhrádzaná prípadná provízia spoločnosti AUTOCENTRUM AAA AUTO s.r.o. Ak mal žalovaný záujem poskytnúť sprostredkovateľovi províziu za sprostredkovanie úveru, mal tak urobiť z vlastných prostriedkov, nie z prostriedkov, ktoré boli určené ako úver na financovanie osobného motorového vozidla, ktoré si chcel žalobca kúpiť. Žalovaný preto v predmetnej úverovej zmluve uviedol nesprávne výšku celkových nákladov spotrebiteľa na úver vo výške 1.073,54 Eur a celkovú čiastku, ktorú musí žalobca zaplatiť vo výške 12.576,24 Eur. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť musí byť vyjadrená ako súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, pričom do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom sa zarátavajú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ako

aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné. Keďže žalovaný náklady spojené s poskytnutím úveru vo výške 1.073,54 Eur nezahrnul do výšky celkových nákladov žalobcu, ale do výšky poskytnutého úveru, konal v rozpore so zákonom. Ak by takúto položku zahrnul do nákladov spojených s úverom, a nie do poskytnutého úveru a pri výške úveru by vychádzal zo skutočnej sumy, t.j. 5.532,- Eur, boli by jednoznačne deklarované náklady spojené s úverom, neboli by klamlivé a výška RPMN by bola stanovená v skutočnej výške, t.j. 52,45 %. Nakoľko takýmto postupom bola nesprávne stanovená RPMN v neprospech spotrebiteľa, súd považoval podľa § 11 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

Keďže poskytnutý úver vo výške 5.532,- Eur sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a skutočnosť, že žalobca zaplatil k 31. 03. 2017 žalovanému sumu 10.675,- Eur (žalovaný túto skutočnosť nenamietal), žalovaný je povinný sumu uplatnenú žalobcom, t.j. 5.143,- Eur vydať žalobcovi (§ 456 OZ).

Žalovaný bol v omeškaní so zaplatením peňažných prostriedkov, preto súd prvej príjznil žalobcovi okrem sumy bezdôvodného obohatenia aj právo na zaplataenie uplatneného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.143,00 Eur do zaplataenia v zmysle § 3 ods. 1 NV č. 87/1995 Z. z.. Za prvý deň omeškania súd prvej inštančie považoval prvý deň po poslednej splátke uskutočnenej žalobcom dňa 01. 04. 2017.

Čo sa týka primeraného finančného zadosťučinenia, toto je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu, vyjadrenú v rôznych formách. Podľa § 3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškozduje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom („kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Priznanie žalobcom požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Žalobca bol úspešný v časti podania žaloby týkajúcej sa bezdôvodného obohatenia, kedy v konaní žalobca úspešne uplatnil porušenie práva spotrebiteľa, preto má právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie práva nesie zodpovednosť. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, podľa názoru súdu je správne a spravodlivé priznať žalobcovi finančné zadosťučinenie, a to aj s prihliadnutím na prebiehajúce exekučné konanie vedené u súdnej exekútorky JUDr. Jany Debnárovej, vyhrázaním prostredníctvom telefonátov alebo osobných návštev a psychický nátlak. Vzhľadom na intenzitu zásahu do práv žalobcu ako spotrebiteľa a so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, súd prvej inštančie považoval požadované finančné zadosťučinenie vo výške 2.000,- Eur za neprimerane prísne pre žalovaného, a preto priznal žalobcovi sumu 500,- Eur, ktorú považoval za primeranú.

Súd prvej inštančie konštatoval, že predmetom konania bolo zaplataenie sumy 5.143,- Eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia a 2.000,- Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Základ poplatku predstavuje suma 7.143,- Eur. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „Zákon o súdnych poplatkoch“) pri percentuálnej sadzbe je základom poplatku cena predmetu poplatkového úkonu. Súdny poplatok za žalobu v zmysle položky 1a Sadzobníka súdnych poplatkov predstavuje sumu 428,50 Eur, preto žalovanému uložil povinnosť zaplataiť súdny poplatok, ktorý bol neúspešný, keďže žalobca bol oslobodený od súdneho poplatku (§ 4 ods. 2 písm. u) Zákona o súdnych poplatkoch).

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštančie rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) s tým, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 58 %. Žalobca „žiadal zaviazať žalovaného“ celkovo na sumu 7.143,- Eur (zaplataenie sumy 5.143,- Eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia a 2.000,- Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia). Súd prvej inštančie žalobcovi priznal celú sumu titulom bezdôvodného obohatenia a sumu 500,- Eur titulom finančného zadosťučinenia, preto žalobca bol úspešný v 79 % a žalovaný v 21 %, t.j. čistý úspech žalobcu 58 %.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštančie, konkrétne do výrokov I., II., IV., V., žalovaný podal včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie,

prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a priznal mu náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1) písm. b), písm. f) a písm. h) CSP.

V súvislosti s porušením práva na spravodlivý proces poukázal na to, že žalobca v priebehu celého konania Zmluvu o úvere nepredložil, pričom on pri absencii „hlavného dôkazu,“ uplatňoval procesnú obranu, t.j. bolo výlučne povinnosťou žalobcu, ktorý si v konaní uplatňoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia svoje tvrdenia uvedené v žalobe podložiť aj relevantnými dôkazmi, k čomu však nedošlo.

Súd prvej inštancie ho vyzval, aby „suploval“ dôkaznú povinnosť žalobcu a Zmluvu o úvere predložil, pričom po zaslaní jeho vyjadrenia žalovaného, ktorým súdu prvej inštancie zargumentoval, z akého dôvodu tento postup nepovažoval za správny, zákonný a korektný, bol sankcionovaný uložením poriadkovej pokuty.

Následne mu bola doručená opätovná výzva na predloženie Zmluvy o úvere pod hrozbou ďalšej poriadkovej pokuty, preto bol nútený proti svojej vôli uvedený dôkaz predložiť a to aj napriek skutočnosti, že žalovaný opakovane (prvýkrát bola žalobcovi odovzdaná Zmluva o úvere pri jej podpise) zaslal žalobcovi Zmluvu o úvere dňa 04. 07. 2018, takže ňou v priebehu konania nepochybne disponoval a bolo v jeho možnostiach ju predložiť, čo však neurobil.

V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov (viď rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/271/2017 zo dňa 28. 11. 2017, rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4Csp/56/2017 zo dňa 24. 08. 2017). Podľa jeho názoru v konaní došlo k porušeniu kontradiktórnosti sporového procesu, k porušeniu rovnosti zbraní a súčasne aj naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a), b) CSP.

Ďalej poukázal na § 54 a OZ a na to, že žalovaná suma je premlčaná v celom rozsahu.

Ohľadne plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby žalovaný uviedol, že za jej začiatok možno považovať práve deň, kedy sa vykonali prvýkrát úhrady bez domnelého právneho dôvodu, keďže skutkové okolnosti boli žalobcovi známe. Žalobca vedel, že plní zo zmluvného vzťahu, vedel koľko plní a komu plní, keďže pri posudzovaní subjektívnej doby sa nevyžaduje mať znalosť právneho posúdenia veci, ale mať znalosť skutkových okolností vzťahu z ktorého sa žiada bezdôvodné obohatenie vydať (viď rozsudok NS SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011 a uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/169/2017 zo dňa 10. 01. 2018).

Žalobca uhradil sumu požičanej istiny vo výške 7.181,54 Eur splátkou splatnou dňa 19. 11. 2014, čo vo svojej žalobe potvrdil aj žalobca. S ohľadom na vyššie uvedené, nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je po dátume 19. 11. 2016 premlčaný. Žaloba žalobcu bola podaná dňa 18. 05. 2017. V tejto súvislosti poukázal na rozsudky všeobecných súdov (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/216/2016, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 25Co/1019/2015, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/315/2017, rozhodnutie Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 5Csp/30/2017, rozsudok Okresného súdu Trnava sp.zn. 29Csp/7/2017 zo dňa 17. 10. 2018 atď.). Z uznesenia Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 499/2011-25 zo dňa 22. 11. 2011 vyplýva, že jedným z princípov právneho štátu je aj zachovávanie istoty pri rovnakom posudzovaní totožných otázok v obdobných prípadoch.

Žalobca v zmluvnom vzťahu so žalovaným vystupoval ako spotrebiteľ - teda slabšia strana.

Postavenie slabšej strany však neznamená, že tejto bude poskytnutá bezbrehá ochrana voči dodávateľovi ako strane silnejšej, bez ohľadu na platné právo. U spotrebiteľa ako subjektu týchto vzťahov sa vychádza z definície priemerného spotrebiteľa, teda spotrebiteľa, ktorý má primerané množstvo informácií a je v rozumnej miere pozorný a obozretný, a to s ohľadom na jeho sociálne a kultúrne faktory a jazykové schopnosti. Od spotrebiteľa sa teda vyžaduje určitá miera pozornosti, ktorá má svoj obraz napríklad v tom, že spotrebiteľ musí vykonať určité kontrolné zisťovania, aký tovar vlastne kupuje, alebo akú zmluvu uzatvára. Európsky súdny dvor dokonca deklaroval, že sa celkovo vychádza z takého spotrebiteľa, ktorého inteligenčný kvocient nie je na hranici demencie, ale ktorý je schopný sa slobodne rozhodnúť (C-315/92). Súd tiež uvádza, že pri hľadisku priemerného spotrebiteľa je nutné vychádzať z konkrétneho typu vzťahu, na ktorý sa aplikuje.

Ďalej podotkol, že zo samotného pojmu primeraného finančného zadostučinenia vyplýva nevyhnutnosť jeho primeranosti vo vzťahu k porušenej povinnosti. Jeho cieľom má byť nastolenie akejsi rovnováhy v dôsledku porušenej povinnosti, ktorá spotrebiteľovi mala spôsobiť škodu. Pokiaľ však súd vyhlási úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu chýbajúcich náležitostí (prípadne neplatnú, aj keď sa na základe nej poskytli spotrebiteľovi finančné prostriedky), žiadna škoda spotrebiteľovi nevznikla, práve naopak, získa výhodu bezúročného a bez poplatkového úveru, ktorý by mu neposkytla žiadna banka ani iná inštitúcia. Ak by na základe takejto skutočnosti malo byť spotrebiteľovi priznané ešte aj primerané finančné zadostučinenie, výklad právnej normy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.

nie je správne aplikovaný (viď. rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 14Co/91/2012-141 zo dňa 10. 10. 2013, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 29C/105/2016 zo dňa 20. 01. 2017).

Podľa jeho názoru účelom a zmyslom ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práva a povinnosti zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Nepostačuje však, že dodávateľ porušil svoje povinnosti, preto mu nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ.

Z dôvodu podaného odvolania nenadobudol právoplatnosť ani výrok o priznaní bezdôvodného obohatenia, preto nedošlo k naplneniu ani prvej podmienky, ktorú ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyžaduje.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379, § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch (I., II. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (IV. výrok) podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd odvolanie žalovaného do výroku rozsudku ohľadne poplatkovej povinnosti (V. výrok) odmietol (§ 386 písm. b/ CSP).

5. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

7. Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalovaného v odvolaní.

8. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalovaného odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred prvoinštančným súdom a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 CSP na to, aby mohli byť relevantným odvolacím dôvodom.

9. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

10. Bezdôvodné obohatenie v zmysle Občianskeho zákonníka v pozitívnom vymedzení je majetkový prospech získaný 1/ plnením bez právneho dôvodu, 2/ plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, 3/ plnením z neplatného právneho úkonu, 4/ z nepoctivých zdrojov, 5/ plnením za toho, kto podľa práva mal plniť sám. Subjekt, ktorý sa bezdôvodne obohatil, je povinný vydať bezdôvodné obohatenie oprávnenému subjektu, t.j. v prospech toho, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo.

11. Odvolací súd konštatuje, že pod premlčaním sa rozumie - oslabenie práva - t.j. súdnu nevymáhateľnosť práva, ktoré sa neuplatnilo v stanovenej lehote (premlčacej dobe) za podmienky, že dlžník vznesie námietku premlčania, ale vzhľadom na existenciu záväzku možnosť dlžníka premlčací záväzok (naturálny záväzok) dobrovoľne splniť aj po uplynutí premlčacej doby. Premlčanie spočíva teda

na dvoch právnych skutočnostiach: 1/ na uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby, ktorú nemožno ani skrátiť, ani predĺžiť, pretože je stanovená kogentnými predpismi, 2/ na neuplatnení práva pred súdom alebo u iného príslušného orgánu.

12. Funkciou premlčania je viesť účastníkov občianskoprávných vzťahov k tomu, aby svoje práva včas uplatnili predpísaným spôsobom pred orgánom (prípadne osobou) na to určeným, pokiaľ povinný subjekt nespĺnil svoju povinnosť dobrovoľne a včas. Stav neistoty, ktorý existuje po nesplnení určitej povinnosti (t.j. po zročnosti) nemôže trvať bez obmedzenia, a preto zákon vyžaduje od oprávneného subjektu, aby svoje právo uplatnil v stanovenej premlčacej dobe.

13. Pokiaľ sa jedná o neuplatnenie práva, ide o nečinnosť v tom smere, že oprávnený subjekt neuplatnil svoje právo v stanovenej lehote, pričom nezáleží na tom, z akých príčin (či subjektívnych alebo objektívnych príčin). Práva z občianskoprávných vzťahov sa uplatňujú spravidla na súde, ak nie je daná (výnimočne) právomoc iného orgánu.

14. Účinky uplatnenia práva v premlčacej dobe nastanú však len vtedy, keď sa právo uplatnilo proti tomu subjektu, ktorý má povinnosť plniť voči oprávnenej osobe.

15. Premlčacia doba je určená kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, tzn. dohodou strán ich nemožno ani skrátiť ani predĺžiť. Iba nepriamo ich možno predĺžiť, ak dlžník písomne uzná právo veriteľa čo do dôvodu a výšky, má takéto uznanie podľa §110 ods. 1 OZ za následok prerušenie doterajšej premlčacej doby a vznik plynutia novej desaťročnej doby.

16. Občiansky zákonník ustanovuje dĺžku trvania premlčacej doby, začiatok jej plynutia a podmienky plynutia.

17. Podľa ustanovenia § 107 ods. 1, 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

18. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom prvoinštančného súdu, t.j. že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je stanovená dvojitá kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Ich začiatok je stanovený samostatne; kým objektívna premlčacia doba plynie od momentu, kedy došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, subjektívna plynie odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Ich vzájomný vzťah je taký, že sú od seba nezávislé čo do svojho priebehu, jeho začiatku i konca, ak skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby platí zásada, že lehota so subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr ako lehota s objektívne určeným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou.

19. Objektívna premlčacia doba je stanovená ako maximálna lehota na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Objektívna premlčacia doba začne plynúť pri bezdôvodnom obohatení v okamihu, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Len ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, platí desaťročná objektívna premlčacia doba (§ 107 ods. 2 OZ).

20. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne (fakticky) došlo.

21. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že bol prospech získaný a kto ho získal. Subjektívna doba sa počíta odo dňa, keď sa oprávnený dozvie o uvedených skutočnostiach. Nestačí teda, že oprávnený (ten, na úkor koho bolo získané bezdôvodné obohatenie) sa prípadne mohol o nich dozvedieť.

22. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako možno právne kvalifikovať takýto nárok vyplývajúci zo skutkových okolností, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011 z 1. mája 2013).

23. Na to, aby začala plynúť subjektívna premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, sa vyžaduje skutočná (preukázaná), a nie iba predpokladaná vedomosť

oprávneného. K tomu dochádza len vtedy, keď oprávnený zistí také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť jeho právo žalobou na súde.

24. Ako už bolo uvedené, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vždy vyžaduje skutočná, a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a o tom, kto ho získal. V tejto súvislosti nie je právne významné, že oprávnený z bezdôvodného obohatenia sa o uvedených skutočnostiach mohol dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti.

25. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne posúdil žalovaným vznesenú námietku premlčania (z titulu uplynutia subjektívnej premlčacej doby), keď dospel k záveru, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe, ako namietal a odôvodňoval žalovaný (§ 107 ods. 1, 2 OZ).

26. Žalovaný nepreukázal, že od momentu, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil, do momentu podania žaloby na súd, by bola uplynula dvojročná subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia a prečo sa podľa jeho názoru žalobca v momente úhrady poslednej splátky mal dozvedieť (dozvedel) o tom, že sa na jeho úkor žalovaný bezdôvodne obohatil.

27. Potom treba vychádzať z tvrdenia žalobcu o tom, že sa žalovaný na jeho úkor obohatil, žalobca získal vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia a jeho rozsahu v marci 2017, pričom žaloba bola podaná na okresný súd dňa 18. 05. 2017. Žalobca žiadal vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 5.143,- Eur, pričom od splátky splatnej 30. 11. 2014 uhrádzal sumy týkajúce sa bezdôvodného obohatenia. Objektívna lehota od splátky splatnej 30. 11. 2014 uplynula 30. 11. 2017, v tom čase už ale žaloba bola podaná na súd prvej inštancie, z čoho vyplýva, že nárok žalobcu bol uplatnený včas.

28. Vzhľadom na uvedené je možné konštatovať, že žalovaný neuviedol žiaden relevantný dôvod, ktorý by mal za následok zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho by nebolo možné premlčané právo žalobcovi priznať.

29. Pokiaľ žalovaný v odvolaní poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov ohľadne plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to od momentu úhrady poslednej splátky, ide o rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré nie sú rozhodnutiami súdnych autorít, ktoré by boli pre odvolací súd v zmysle ustanovenia § 193 CSP záväznými, ani nie sú považované za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 71/2018).

30. Odvolací súd dodáva, že v obdobných veciach boli vydané i rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré vychádzajú pri počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia zo skutočnej, a nie iba predpokladanej vedomosti oprávneného o tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a o tom, kto ho získal (viď. napr. rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 14Co/50/2018-215 zo dňa 18. 12. 2018, č.k. 15Co/196/2017-135 zo dňa 22. 11. 2017, č.k. 16 Co/264/2018-103 zo dňa 28. 02. 2019, sp. zn. 11Co/241/2018 zo dňa 09. 05. 2019 atď. )

31. Ďalej odvolací súd dodáva, že uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 169/2017 zo dňa 10. 01. 2018 (na ktoré žalovaný poukázal v odvolaní) bolo nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 43/2020-48 zo dňa 12. 05. 2020 zrušené a vec bola vrátená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

32. V súvislosti s odvolacími argumentami žalovaného ohľadne porušenia jeho práva na spravodlivý proces odvolací súd poukazuje na to, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia

Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

33. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie bol oprávnený od žalovaného žiadať predloženie dôkazu (Zmluvu o úvere), ktorý bol nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci a bol v dispozícii u žalovaného, pretože v posudzovanej veci sa jednalo o spotrebiteľský spor, t.j. spor s ochranou slabšej strany, pričom v zmysle ustanovenia § 295 CSP: „Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.“ Zároveň odvolací súd poukazuje i na § 189 CSP, z ktorého vyplýva edičná povinnosť, t.j. súd môže uložiť tomu, kto má vec potrebnú na zistenie skutkového stavu, aby ju predložil.

34. Pokiaľ žalovaný na základe opakovaných výziev prvoinštančného súdu pod pohrôžkou uloženia poriadkovej pokuty nepredložil dôkaz, ktorý bol nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci, a teda sťažil postup konania tým, že nesplnil povinnosť uloženú im súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie potom postupoval správne, keď uznesením č.k. 14Csp/33/2017-199 zo dňa 30. 07. 2018 uložil žalovanému poriadkovú pokutu v zmysle ustanovenia § 102 ods. 1, 2 vo výške 100,- Eur. Vzhľadom na uvedené postupom súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces na strane žalovaného.

35. V súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného odvolací súd poukazuje, že zmyslom ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa je ochrana spotrebiteľa proti porušeniu povinností vyplývajúcich zo Zákona o ochrane spotrebiteľa a z osobitných právnych predpisov. Oprávnenou osobou je spotrebiteľ, ktorý úspešne uplatnil svoje práva a má preto právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto spôsobil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej Zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi a ktoré sú spôsobilé privodiť mu ujmu. Z výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že zákon vznik práva nepodmieňuje vznikom ujmy, ale pre jeho vznik stačí možnosť vzniku ujmy.

36. Odvolací súd konštatuje, že primerané finančné zadosťučinenie je považované za nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálnej povahy, a teda nie ako náhradu za spôsobenú materiálnu škodu. Plní taktiež preventívnu funkciu, pretože musí odradiť od ďalšieho nezákonného postupu porušiteľa (nositeľa zákonných povinností). Tento účinok môže vyvolať len finančné zadosťučinenie zodpovedajúce významu chráneného záujmu.

37. Žalobca v súdnom konaní musí preukázať, že sa žalovaný sa dopustil porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi.

38. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať.

39. Je nutné prihliadnuť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnou je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadosťučinenia. Odvolací súd zdôrazňuje, že hlavným kritériom pri finančnom zadosťučinení je kritérium primeranosti. Výšku peňažnej formy primeraného zadosťučinenia uvedenú v petite nemôže súd prekročiť.

40. I podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovi vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, keďže súd prvej inštancie ustálil, že žalovaný sa na úkor žalobcu (v pozícii spotrebiteľa) bezdôvodne obohatil o sumu 5.143,- Eur s odkazom na spotrebiteľskú zmluvu uzavretej medzi stranami.

41. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie pri určovaní výšky priznaného primeraného finančného zadosťučinenia postupoval v súlade so zákonom, keď poukázal na všetky relevantné skutočnosti, ktoré zohľadnil pri určení primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie uvedených právnych úvah a tieto odvolací považuje za rozhodujúce pre daný prípad. Pokiaľ žalovaný vyčíta okresnému súdu výšku priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd správne vysvetlil, aké kritériá vzal do úvahy pri určení jeho výšky a týmto záverom z hľadiska ich správnosti nemožno nič vyčítať. Preto odvolací súd považuje jeho rozhodnutie v danom smere za správne a vzhľadom na všetky okolnosti určujúce túto výšku ju odvolací súd považuje za primeranú.

42. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch (I., II. výrok) potvrdiť vrátane závislého výroku o trovách konania (IV. výrok), ktorý v zmysle aplikovanej zásady čiastočného úspechu podľa § 255 ods. 2 CSP považuje taktiež za správny.

43. Odvolaním nenapadnuté výroky rozsudku prvoinštančného súdu (III., VI. výrok) zostali nedotknuté (§ 367 ods. 2 CSP).

44. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

45. Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a).

46. Odvolací súd zdôrazňuje, že Zákon o súdnych poplatkoch ani Civilný sporový poriadok odvolanie proti rozhodnutiu o uložení poplatkovej povinnosti nepripúšťa. Z uvedeného dôvodu preto odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako odvolanie žalovaného voči výroku rozsudku prvoinštančného súdu o súdnom poplatku (V. výrok) podľa ustanovenia § 386 písm. c) CSP odmietnuť.

47. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalobca, zásadne by teda mal nárok aj na náhradu trov odvolacieho konania. Pretože však zo spisu odvolací súd nezistil, že by žalobcovi v odvolacom konaní nejaké účelne vynaložené trovy vznikli, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

48. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).